

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ КИЇВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

«29» січня 2019 року

№60/2-рп/к

м. Київ

ТОВ «Конарк Інтелмед»

вул. Шевченка, буд. 315, м. Харків,
61033

Про припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, усунення причин виникнення порушень і умов, що йому сприяють

На виконання доручення Антимонопольного комітету України від 20.11.2018 № 13-01/1039 (вх. Відділення від 23.11.2018 № 60-01/3148к) Київське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (надалі – Відділення) уповноважено розглянути справу № 127-26.4/47-18 про порушення товариством з обмеженою відповідальністю «Конарк Інтелмед» законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції».

Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 27 грудня 2018 року № 60/86-рп/к матеріали справи № 127-26.4/47-18 було прийнято до провадження Відділенням та присвоєно їй номер 143/60/86-рп/к.18 відповідно до номенклатури справ, затвердженої у Відділенні та Інструкції з діловодства, затвердженої наказом голови Відділення від 11.08.2014 № 21-Н (надалі – Справа).

Так, у ході розгляду Справи Відділенням встановлено наступне.

Відповідно до відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань товариство з обмеженою відповідальністю «Конарк Інтелмед» (надалі – ТОВ «Конарк Інтелмед», Товариство, Відповідач) є юридичною особою, зареєстрованою Департаментом реєстрації Харківської міської ради 19.11.1997, ідентифікаційний код юридичної особи – 25182226, місцезнаходження 61033, м. Харків, вул. Шевченка, буд. 315.

Основним видом діяльності Товариства є (код КВЕД 46.46) оптова торгівля фармацевтичними товарами, а також (код КВЕД 47.73) роздрібна торгівля фармацевтичними товарами в спеціалізованих магазинах.

Таким чином, Товариство у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є суб'єктом господарювання.

В ході розгляду Справи було встановлено, що ТОВ «Конарк Інтелмед» є дистриб'ютором/імпортером:

- 1) дієтичної добавки - гранул від застуди та грипу, маркованої позначенням «Бронхо Веда», виробництва Конарк Аюрведа Пвт.Лтд (надалі – Гранули);
- 2) дієтичної добавки - трав'яного сиропу, маркованого позначенням «Бронхо Веда», виробництва Сидлер Ремедіз Пвт Лтд (надалі – Трав'яний сироп);

- 3) дієтичної добавки - трав'яні льодяники зі смаком лимону, імбиру, апельсину, меду та лимону, ментолу та евкаліпту, чорної смородини, марковані позначенням «БРОНХО ВЕДА», виробництва Сидлер Ремедіз Пвт Лтд (надалі – Трав'яні льодяники), (надалі – разом Дієтичні добавки).

Спеціалістами Відділення було здійснено аналіз зовнішнього оформлення упаковок Дієтичних добавок та встановлено наступне.

На лицьовій стороні всіх упаковок Дієтичних добавок розміщено домінуючий напис «Бронхо Веда».

На лицьовій стороні упаковки Гранул нижче домінуючого позначення літерами меншого шрифту містяться написи «*Гранули від застуди та грипу*», «*Сприяє полегшенню кашлю та застуди*», «10 пакетиків».

На зворотній стороні упаковки Гранул розміщено інформацію, зокрема: «Рекомендовано вживати як дієтичну добавку до раціону харчування – при сезонних застудних захворюваннях, що супроводжуються кашлем та болем у горлі. Сприяє заспокоєнню кашлю, полегшенню дихання, зменшенню першіння в горлі. Має загальнозміцнювальні відхаркувальні та імуностимулюючі властивості. Не є лікарським засобом».

На лицьовій стороні упаковки Трав'яного сиропу нижче домінуючого позначення розміщено інформацію «*Полегшує симптоми кашлю та подразнення в горлі*» українською та англійською мовою.

На боковій стороні упаковки Трав'яного сиропу поширено інформацію, зокрема: «Рекомендовано вживати дієтичну добавку до раціону харчування – як загальнозміцнюючий засіб при сезонних застудних захворюваннях, кашлі та неприємному подразненні у горлі. Не є лікарським засобом».

На лицьовій стороні упаковок Трав'яних льодяників нижче домінуючого позначення літерами меншого шрифту містяться написи «*Полегшує симптому кашлю та подразнення в горлі*» та інформація щодо кількості та смаку льодяників, що містяться в упаковці.

На зворотній стороні упаковки Трав'яних льодяників розміщено інформацію, зокрема: «Рекомендовано вживати дієтичну добавку до раціону харчування – як загальнозміцнюючий засіб при сезонних застудних захворюваннях, кашлі та неприємному подразненні у горлі. Не є лікарським засобом».

Також на зворотній стороні упаковок Дієтичних добавок розміщено інформацію про склад Дієтичних добавок та спосіб застосування.

ТОВ «Конарк Інтелмед» надав до Відділення Висновки державної санітарно-епідеміологічної експертизи, надані Державною санітарно-епідеміологічною службою України (надалі – Висновок СЕС) щодо наступних Дієтичних добавок:

- 1) Трав'яних льодяників (зі смаком лимону та смаком апельсину), Висновок СЕС від 23.10.2012 № 05.03.02-03/103548 (строк дії – до 23.10.2017);
- 2) Трав'яних льодяників (зі смаком меду та лимону), Висновок СЕС від 19.08.2014 №05.03.02-03/53058 (строк дії до 19.08.2019);
- 3) Трав'яних льодяників (зі смаком ментолу та евкаліпту), Висновок СЕС від 14.08.2015 № 05.03.02-03/36629 (строк дії до 14.08.2020);
- 4) Трав'яних льодяників (зі смаком імбиру, Висновок СЕС від 18.10.2012 № 05.03.02-03/101987 (строк дії до 18.10.2017);
- 5) Трав'яного сиропу, Висновок СЕС від 18.10.2012 № 05.03.20-03/101986 (строк дії – до 18.10.2017).

До вищезазначених Висновків СЕС додаються тексти етикетування відповідних Дієтичних добавок.

З вищезазначеного вбачається, що Висновки СЕС на деякі Дієтичні добавки, зокрема Трав'яні льодяники зі смаком лимону, апельсину та імбиру, Трав'яний сироп втратили свою чинність.

Відповідно до Висновків СЕС, «Виробник (Заявник) несе повну юридичну та адміністративну відповідальність за дотримання тексту маркування продукції, наведеному в даному тексті етикетування» (мова оригіналу).

У той же час зміст тексту етикетування до Висновків СЕС не відповідає змісту інформації, поширеної на упаковках Трав'яних льодяників та Трав'яного сиропу, зокрема у тексті етикетування до Висновків СЕС відсутня інформація у вигляді відомостей: «**Полегшує симптоми кашлю та подразнення в горлі**».

У Відділенні відсутня інформація щодо наявності Висновків СЕС щодо Трав'яних льодяників зі смаком чорної смородини та Гранул.

При цьому, Відповідачем не надано документів, зокрема виданих уповноваженими органами, що підтверджують поширену на упаковках Дієтичних добавок інформацію у вигляді відомостей: «Полегшує симптоми кашлю та подразнення в горлі», «Гранули від застуди та грипу», «Сприяє полегшенню кашлю та застуди».

Крім того, Товариством було повідомлено, що реклама Дієтичних добавок здійснювалася шляхом поширення листівок з інформацією про них та в рекламних відеороликах в ефірі телевізійних каналів.

Відповідно до статті 2 Закону України «Про лікарські засоби» лікарський засіб – будь-яка речовина або комбінація речовин (одного або декількох АФІ та допоміжних речовин), що має властивості та призначена для лікування або профілактики захворювань у людей, чи будь-яка речовина або комбінація речовин (одного або декількох АФІ та допоміжних речовин), яка може бути призначена для запобігання вагітності, відновлення, корекції чи зміни фізіологічних функцій у людини шляхом здійснення фармакологічної, імунологічної або метаболічної дії або для встановлення медичного діагнозу.

До лікарських засобів належать: АФІ, продукція «in bulk»; готові лікарські засоби (лікарські препарати, ліки, медикаменти); гомеопатичні засоби; засоби, які використовуються для виявлення збудників хвороб, а також боротьби із збудниками хвороб або паразитами; лікарські косметичні засоби та лікарські домішки до харчових продуктів.

Відповідно до пункту 20 частини першої статті 1 Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» **дієтична добавка** – харчовий продукт, що споживається у невеликих визначених кількостях додатково до звичайного харчового раціону, який є концентрованим джерелом поживних речовин, у тому числі білків, жирів, вуглеводів, вітамінів, мінеральних речовин (цей перелік не є виключним), і виготовлений у вигляді таблеток, капсул, драже, порошків, рідин або інших формах.

Отже, лікарський засіб та дієтична добавка – різні за своїми властивостями.

Відповідно до пункту 3.3 Гігієнічних вимог до дієтичних добавок, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.12.2013 № 1114 (далі – Наказ МОЗ), етикетування і реклама дієтичних добавок не повинні містити вислови щодо можливої лікувальної дії, втамування болю; листи подяки, визнання, поради, якщо вони пов'язані з лікуванням чи полегшенням умов перебігу захворювань, а також посилання на таку інформацію.

Відповідно до частини 2 статті 39 Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» (надалі – Закон), маркування харчових продуктів повинно забезпечувати споживача інформацією, яка надає йому можливість здійснити вибір харчового продукту відповідно до потреб споживача.

Частина 7 статті 39 Закону вказує, що у маркуванні можуть бути зазначені певні речовини та їх кількість без зазначення властивостей, які харчовий продукт має завдяки цим речовинам. При цьому оператор ринку повинен мати докази щодо вмісту цих речовин, якими, зокрема, можуть бути результати досліджень (випробувань), що належать оператору ринку, інших суб'єктів або дані постачальників інгредієнтів.

Згідно з частиною 8 статті 39 Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» забороняється для реклами дієтичних добавок використовувати *вислови щодо можливої лікувальної дії, вгамування болю.*

Відповідно до частини дев'ятої статті 21 Закону України «Про рекламу», у рекламі товарів та методів, що не належать до лікарських засобів, медичних виробів, методів профілактики, діагностики, лікування і реабілітації, а також у рекламі харчових продуктів для спеціального дієтичного споживання, функціональних харчових продуктів та дієтичних добавок *забороняється посилається на те, що вони мають лікувальні властивості.*

Таким чином, інформація *«Полегшує симптоми кашлю та подразнення в горлі», «Від грипу та застуди», «Сприяє полегшенню кашлю та застуди»,* що розміщується на лицьовій стороні упаковок Дієтичних добавок, вказує на властивості, які вони мають завдяки речовинам, що входять до їх складу, свідчить про порушення ч. 7 ст. 39 Закону та може вводити споживачів в оману щодо можливої лікувальної дії Дієтичних добавок.

Крім того, інформація *«Полегшує симптоми кашлю та подразнення в горлі»* розміщена на упаковках Трав'яних льодяників та Трав'яного сиропу не відповідає Висновкам СЕС.

Відповідно до пункту 7 Технічного регламенту щодо правил маркування харчових продуктів, затвердженого наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 28.10.2010 № 487) (надалі – Технічний регламент), назва харчового продукту повинна бути зрозумілою для споживача, конкретно та точно характеризувати продукт, розкривати його природу, походження, надавати можливість відрізнити певний вид харчового продукту від інших аналогічних видів харчових продуктів.

Назва харчового продукту повинна відповідати назві, установленій нормативно-правовими актами, а в разі їх відсутності – установленій нормативними документами, або відповідати усталеним назвам харчових продуктів, що застосовуються в країні, а в разі їх відсутності – як назва харчового продукту застосовується опис продукту, а в разі потреби – і опис його застосування, який є досить точним для того, щоб надати покупцеві можливість визначити вид продукту харчування і відрізнити його від інших аналогічних продуктів.

Назву продукту встановлює виробник з урахуванням вимог цього Технічного регламенту.

Назва харчового продукту може бути доповнена комерційною (фірмовою) назвою, яка може бути зазначена літерами латинської абетки та/або знаком для товарів і послуг.

Комерційна (фірмова) назва продукту не характеризує продукт, його властивості, проте дає змогу відрізнити його від інших аналогічних продуктів, близьких за складом та органолептичними показниками.

Комерційна (фірмова) назва та знак для товарів і послуг не можуть замінити назву харчового продукту.

Крім того, відповідно до пункту 3.2 Наказу МОЗ в етикетуванні дієтичних добавок слід зазначати, зокрема, назву харчового продукту – дієтична добавка.

Водночас на лицьовій стороні упаковок Дієтичних добавок відсутня інформація щодо їх назви, а саме, щодо їх належності до харчових продуктів – дієтичних добавок.

Отже, на упаковках Дієтичних добавок поширено неповну інформацію щодо їх назви.

У матеріалах Справи містяться фото аптечних закладів, в яких Дієтичні добавки розташовані на полицях поруч з лікарськими засобами. Таким чином, пересічний споживач, який, перебуваючи в аптечному закладі, не має можливості без звернення до фармацевту ознайомитися з інформацією, розміщеною на зворотній (боковій) стороні упаковки Дієтичних добавок, може помилково прийняти Дієтичні добавки за лікарський засіб внаслідок інформації, розміщеної на лицьовій стороні упаковки, зокрема *«полегшує симптоми кашлю та подразнення в горлі», «від грипу та застуди», «сприяє полегшенню кашлю та застуди»,* оскільки саме таке формулювання може створити в уяві споживача

враження про приналежність цих дієтичних добавок до лікарських засобів та можливу лікувальну дію Дієтичних добавок, що може виступати додатковим стимулом для придбання вказаних продуктів.

Згідно із загальнодоступною інформацією, розміщеною в мережі Інтернет, з'ясовано, що на ринку реалізації лікарських засобів та дієтичних добавок представлено багато пропозицій від різних суб'єктів господарювання, тобто цей ринок є конкурентним. Стимулювання зацікавленості споживачів шляхом поширення неточної інформації про характеристики товару, зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, може поставити Товариство у більш вигідне становище порівняно з іншими суб'єктами господарювання, які діють на відповідному ринку, та надати Товариству неправомірних переваг у конкуренції.

Відповідно до частини першої статті 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» поширенням інформації, що вводить в оману, є повідомлення суб'єктом господарювання, безпосередньо або через іншу особу, одній, кільком особам або невизначеному колу осіб, у тому числі в рекламі, неповних, неточних, неправдивих відомостей, зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, замовчування окремих фактів чи нечіткості формулювань, що вплинули або можуть вплинути на наміри цих осіб щодо придбання (замовлення) чи реалізації (продажу, поставки, виконання, надання) товарів, робіт, послуг цього суб'єкта господарювання.

Таким чином, дії ТОВ «Конарк Інтелмед», які полягають у поширенні на упаковках Дієтичних добавок інформації «полегшує симптоми кашлю та подразнення в горлі», «від застуди та грипу», «сприяє полегшенню кашлю та застуди», що вказує на властивості, які Дієтичні добавки мають завдяки речовинам, які входять до їх складу, у поєднанні з замовчуванням інформації щодо назви харчового продукту, а саме «Дієтична добавка», може створити у споживачів враження про можливу лікувальну дію Дієтичних добавок і виступати додатковим стимулом до їх придбання, містять ознаки порушення, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, а саме: поширення неповних, неправдивих відомостей, внаслідок обраного способу їх викладення, що можуть вплинути на наміри споживачів щодо придбання товарів саме цього суб'єкта господарювання.

Враховуючи вищевикладене, з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, керуючись статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», адміністративна колегія Київського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

РЕКОМЕНДУЄ:

Товариству з обмеженою відповідальністю «Конарк Інтелмед» (ідентифікаційний код юридичної особи - 25182226) припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції шляхом приведення зовнішнього оформлення упаковок дієтичних добавок – гранул від застуди та грипу, маркованих позначенням «Бронхо Веда», виробництва Конарк Аюрведа Пвт.Лтд, трав'яного сиропу, маркованого позначенням «Бронхо Веда», виробництва Сидлер Ремедіз Пвт Лтд, трав'яних льодяників зі смаком лимону, імбиру, апельсину, меду та лимону, ментолу та евкалипту, чорної смородини, виробництва Сидлер Ремедіз Пвт Лтд та інших дієтичних добавок, маркованих позначенням «БРОНХО ВЕДА», а також усіх рекламних матеріалів щодо вказаних дієтичних добавок у відповідність до вимог законодавства, а також усунути причини виникнення порушення і умов, що йому сприяють.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані. Про результати розгляду

рекомендацій повідомити Київське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня їх отримання із наданням підтвердних документів і матеріалів.

Звертаємо увагу, що відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за умов виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито необхідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

**Голова адміністративної колегії -
Голова відділення**

О. Хмельницький